

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Podziękowanie.

Naczelny Dyrektor, Pan Karol Rybiński, składa niniejszym wyrazy szczerzej podziękii wszystkim Oddziałom i poszczególnym pracownikom za życzenia, nadesłane mu z powodu nominacji na kierownicze stanowisko w naszej Instytucji.

Wpłaty gotówkowe bez rewersu.

Instrukcja Służbowa, część II, str. 44, wyraźnie opiewa, że rachunek klienta za skuteczną wpłatę gotówkową uznać można natychmiast, o ile dany klient złożył w Oddziale zobowiązanie, t. zw. rewers o pokrywaniu możliwych braków, lub dopiero po szczegółowym przeliczeniu i uzgodnieniu, jeżeli klient takiego zobowiązania Oddziałowi nie złożył.

Zdarzają się jednak wypadki, że niektóre Oddziały bez wymienionego rewersu zapisują skuteczną wpłatę na dobro rachunku klienta zaraz na podstawie sumarycznego przeliczenia, nie czekając na szczegółowe sprawdzenia wkładu gotówkowego. Jeżeli okaże się jednak brak, reklamacja wówczas jest już utrudniona i nie zawsze skuteczna.

Wobec tego poleca się Oddziałom, by bezwarunkowo tak długo wstrzymywały się z księgowaniem wpłaty, o ile nie złożono rewersu, aż cała gotówka zostanie prawidłowo przeliczona i uzgodniona.

Szkody, wynikające z nieprzestrzegania tych zasad, obciążą pracowników winnych, jak to się zdarzyło w jednym Oddziale, w którym zlekceważono powyższy przepis. Klient odmówił pokrycia ujawnionego braku i odwołał się do Ministerstwa Skarbu, które orzekło na niekorzyść Kasy.

Kontrola charakteru weksli zdyskontowanych należy do Wydziału IV Kredytowego.

Niektóre Oddziały cenzurują ponownie otrzymane weksle zamiejscowe i krytykują Oddziały, które im odnośny materiał wekslowy przysłały, co daje powód do różnych nieporozumień, a nawet zażaleń. Szczególnie nie jest pożądane, żeby Oddziały wytykały sobie przyjęcie tu i owdzie wekslu finansowego lub grzecznościowego. Wydział IV Kredytowy Naczelnej Dyrekcji otrzymuje listy dyskontowe od wszystkich Oddziałów, bada na podstawie materiału informacyjnego pod względem rzeczowym zdyskontowane weksle i kwestjonuje te, które nie odpowiadają wymogom banku biletowego. Wydział ten reklamuje ewentualne niedomagania w tym względzie, Oddziały zaś winny się stosować do otrzymanych instrukcji i wskazówek, i nie krytykować się wzajemnie.

Niemiecka pożyczka złota.

Niemiecka pożyczka złota, którą w pierwszych dniach marca uchwalił parlament niemiecki, ogłoszona została w pierwszej połowie marca r. b. Warunki jej są następujące: emitowane zostaną na łączną sumę 200 milionów marek złotych bony skarbowe, które

opiewać będą w walucie dolarowej t. j. razem 50 milionów dolarów. Pożyczka oprocentowana będzie w stosunku 6% rocznie. Na kwiecień 1926 roku oznaczony jest termin wykupu bonów przez państwo. Subskrypcja odbywać się może wyłącznie w dewizach i walutach wysokocennych. Prócz dolarów mają być dopuszczone wpłaty w funtach angielskich, frankach szwajcarskich, koronach skandynawskich według parytetu tych walut w stosunku do dolara. Najmniejsza kwota, na jaką opiewać będzie bon, wynosi 1 dolar. Subskrybowanie pożyczki w walucie markowej jest wykluczone, ponieważ celem pożyczki jest zaopatrzenie skarbu państwa w zapas dewiz i walut zagranicznych, który to zapas posłużyć ma na utworzenie funduszu sanacyjnego marki niemieckiej. Z chwilą dopuszczania na giełdę bonów — co nastąpić ma zaraz po ich rozsprzedaży — nabywcy będą mogli cenę kupna uiszczać wedle kursu dolara w markach niemieckich. System powyższy był stosowany ostatnio w Austrii przy tamtejszej pożyczce złotej z powodzeniem.

Z łącznej sumy 200 milionów marek złotych, zapewnione jest objęcie połowy przez konsorcjum wielkich banków niemieckich — wchodzi tu w grę przede wszystkim D-banki — pozostała połowa zostanie wyłożona do wolnej subskrypcji ze strony wielkiego przemysłu, który jest posiadaczem bardzo poważnych zapasów dewiz i walut zagranicznych, handlu oraz szerokich sfer społeczeństwa, dla którego pożyczka złota stanowić winna — jak się spodziewają czynniki kompetentne — najlepszą lokatę oszczędności, zarówno ze względu na gwarancje państwa, jak i ze względu na tę okoliczność, że w ten sposób przeprowadzona koncepcja pożyczki wewnętrznej przyczyni się do wprowadzenia w obręb życia gospodarczego Niemiec stałego miernika wartości, który przedstawiać będzie dobrze oprocentowana pożyczka dolarowa.

Wykupno bonów przez państwo następuje w markach papierowych wedle kursu dolara.

Niemieckie sfery finansowe przywiązują dużą wagę do wyżej nakreślonego pomysłu pożyczki złotej, a o ile uwieńczony zostanie powodzeniem, przyczyni się on bezwątpienia do zapoczątkowania gruntownej sanacji niemieckiego pieniądza. Koncepcja pożyczki dolarowej jest drugim — w stosunkowo bardzo krótkim czasie — ogniem w działalności rządu niemieckiego w kierunku ratowania waluty niemieckiej od ostatecznej ruiny. Jako pierwsze uważać należy z pełnem powodzeniem przeprowadzoną poprawę kursu marki w ciągu ostatniego czasu o przeszło sto procent, co wyraża się zepchnięciem kursu dolara w Berlinie z 52.000 na około 23.000 marek i utrzymaniem tego kursu po dzień dzisiejszy.

Nowe banknoty niemieckie.

Wedle wiadomości podawanych przez dzienniki niemieckie ma przystąpić Deutsche Reichsbank niebawem do emitowania nowych banknotów opiewających po jednym miljonie marek. Nie biorąc pod uwagę Rosji Sowieckiej, byłyby Niemcy jedynym państwem, w któremby znaki obiegowe opiewały na tak wysoką kwotę.

Zwrot weksli bezpośrednio przed terminem płatności

odbywać się może **tylko** na wyraźne żądanie podawcy lub z powodu takich błędów formalnych, które uniemożliwiają założenie prawidłowego protestu, czyli uzyskanie środka do wykonania regresu. Oddziały winny zwracać szczególną uwagę na pewność zapłaty weksla zaprotestowanego przez podawcę, na wypadek niewykupienia go przez wystawcę, wzgl. akceptanta. Mając to na uwadze, należy poza wyżej wymienionymi przykładami postępować ze zwrotem weksli, krótko przed terminem płatności bardzo ostrożnie, nawet jeżeli dotyczący weksel wystawiony jest, wzgl. akceptowany przez osoby lub firmy, dopuszczające swoje weksle do protestu. Weksle tego rodzaju powinny być zwracane, jeżeli zachodzi ku temu bardzo poważny powód i to tylko wówczas, gdy czas do terminu ich płatności wystarcza na 3-krotną wymianę kores-

pondencji między odnośniami Oddziałami, to znaczy między Oddziałem, który dany weksel zdyskontował, a Oddziałem, w którym taki weksel jest płatny. W przeciwnym razie podawca czynić może naszą Instytucję odpowiedzialną za szkodę, powstałą dla niego z powodu ewentualnego uniemożliwienia mu oddania w terminie weksłu do protestu.

Ustawowy znak dla złotych polskich i groszy.

W myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu (Dz. U. Min. Sk. Nr. 6 dnia 29 marca 1919 r. poz. 87), wydanego na mocy uchwały Sejmu z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie oznaczania jednostki monetarnej, „nazwa „złoty” ma być oznaczona w skróceniu **małą** literą „z”, zaś grosz **małym** „g” bez dalszych dodatków”, to znaczy bez umieszczania obok tych liter jakichkolwiek znaków pisarskich.

Pudełka na opaski banknotowe.

Uprasza się Oddziały, aby nie zamawiały pudełek na opaski w intrologatoriach prywatnych, lecz pokrywały swe zapotrzebowanie robót intrologatorskich za pośrednictwem Wydziału III Administracyjnego, Działu Gospodarczego, w intrologatorni bankowej.

Nowe banknoty niemieckie.

Bank Rzeszy wypuścił nowe banknoty:

1. **po Mk. 5.000**— z datą 2 grudnia 1922 r., ze znakami wodnymi:

a) w formie ciemnych, wchodzących w siebie linji, tworzących literę C.

b) w formie jasnych, obok siebie biegnących wężowatych linji z podwójnemi, równoległemi wygięciami.

2. **po Mk. 100.000**— z datą 1 lutego 1923 r., formatu 115×190 mm., na papierze białym, posiadającym po prawej stronie fioletowe zabarwienie z zielonemi i pomarańczowemi włóknami. Na brzegu 40 mm. szerokim z szaremi linjami widoczny jest pod światło znak wodny, przedstawiający liść dębowy z krzyżem cierniowym.

Rysunek przedniej strony obwiedziony jest szeroką ozdobną szaro-fioletową ramą z napisem „100.000 Mark” na szarym podkładzie. W lewym dolnym rogu widzimy wizerunek kupca Jerzego Gisze z obrazu Hansa Holbeina młodszego, obramowany kulisto fioletowemi linjami. Na dwubarwnem, szaro-fioletowem tle siatkowem znajduje się na prawo od popiersia orzeł państwowy. Po prawej stronie w górze i po lewej w dole umieszczone są w zielonym kolorze: serja i numer banknotu. Ciemno brązowy napis brzmi:

Reichsbanknote

Hunderttausend

Mark

zahlt die Reichshauptkasse in Berlin
gegen diese Banknote dem Einlieferer.

Berlin, den 1 Februar 1923.

Reichsbankdirektorium

Między stemplami kontroli z napisem „Reichsbankdirektorium x 100.000 x” znajdują się podpisy:

Havenstein	v. Glasenapp
v. Grimm	Kauffmann
Bernhard	Seiffert
Fuchs	
Schneider	Budczies
Vocke	Friedrich
P. Schneider	

Na odwrotnej stronie na lewo umieszczony jest niezadrukowany brzeg 40 mm. szeroki ze znakiem wodnym. Rysunek na tle szaro-fioletowem, brunatno-zielonem, tęczowem, otoczony jest ozdobną falistą ramą. Środek, zawierający ornamentacyjne linje, otoczony jest siatką. W górnej części, w kolorze brunatnym widnieje napis „Reichsbanknote”, w dolnej „Hunderttausend Mark”.

W środku duży napis „100.000”, powyżej litery R. B. D., poniżej słowo „Mark”, otoczone ramą falistą, owalną, na której znajduje się formuła o karze za fałszowanie.

Rok założenia i kapitał zakładowy banków emisyjnych.

1. Sveriges Riksbank	Stockholm	z r. 1668	Kor. szw.	50.000.000.—
2. Bank of England	London	„ 1694	£	14.553.000.—
3. Banque de France	Paris	„ 1800	Frank. frs.	182.500.000.—
4. Suomen Pankki	Helsingfors	„ 1811	Mk. find.	25.000.000.—
5. Nationalbanken	Kjöbenhavn	„ 1813	Kor. duńsk.	27.000.000.—
6. De Nederlandsche Bank	Amsterdam	„ 1814	Flor. hol.	20.000.000.—
7. Norges Bank	Christiania	„ 1816	Kor. norw.	35.000.000.—
8. Banca D'España	Madrid	„ 1829	Pesetas	150.000.000.—
9. Banque National de Grèce	Athènes	„ 1841	Denar.	20.000.000.—
10. Banco de Portugal	Lisbonne	„ 1846	Milreis	13.500.000.—
11. Banque Nationale de Belgique	Bruxelles	„ 1850	Frs. belg.	50.000.000.—
12. Deutsche Reichsbank	Berlin	„ 1875	Mk. niem.	180.000.000.—
13. Banque Nationale de Bulgarie	Sofia	„ 1879	Lew.	20.000.000.—
14. Banque Nationale de Roumanie	Bucarest	„ 1880	Leji	30.000.000.—
15. Banca d'Italia	Rome	„ 1893	Lir	240.000.000.—
16. Banque Nationale Suisse	Berne	„ 1905	Frs. szw.	50.000.000.—
17. Oesterr. Nationalbank	Wiedeń	„ 1923	K. złote	30.000.000.—

Ruch służbowy.

Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.

Wolski Wacław,	urzędnik	do Oddziału w Bydgoszczy,
Gedl Tytus,	„	„ w Katowicach,
Prostak Franciszek,	„	„ w Krakowie,
Pierożek Kazimierz,	„	„ w Łodzi,
Sendur Tadeusz,	„	„ „ „
Szejder Leon,	„	„ „ „
Gutowski Jarosław Dr.	„	„ w Poznaniu,
Jänich Zdzisław,	„	„ „ „

Wystąpili ze służby urzędnicy kat. „A”.

Spiess Gustaw, urzędnik, z Oddziału w Łodzi z dn. 31.3.23 r.

Przeniesienia.

Kapera Antoni, urzędnik z Centralnej Księgowości w Warszawie do Oddziału w Krakowie.

**Naczelna Dyrekcja
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**